

11.06.2013

Dezbateri

Taxarea tranzacțiilor financiare și consecințele sale asupra creșterii economice, stabilității financiare și finanțelor publice

(Sala Mitiță Constantinescu, Banca Națională a României)

- SINTEZĂ -

În cadrul seriei de dezbateri „Politicile României,” Institutul European din România, în colaborare cu Banca Națională a României, a organizat în data de 11 iunie 2013, dezbateri intitulată „*Taxarea tranzacțiilor financiare și consecințele sale asupra creșterii economice, stabilității financiare și finanțelor publice*”. Punctul de plecare al discuțiilor a fost studiul cu același titlu realizat sub egida IER, în cadrul proiectului de Studii de Strategie și Politici SPOS 2012.

Evenimentul s-a bucurat de prezența domnului **Valentin Lazea**, Economist șef, Banca Națională a României, a domnului **Lucian Liviu Albu**, Director, Institutul de Prognostic Economică, Academia Română, membru al Consiliului Fiscal, a domnului **Moisă Altăr**, Prof. univ. dr., Academia de Studii Economice și a domnului **Bogdan Moinescu**, Conf. univ. dr., Consilier direcție la Banca Națională a României, în calitate de autor și coordonator al echipei de cercetare. Moderator al evenimentului a fost domnul **Constantin Rudnițchi**, Jurnalist Money Channel.

Dezbateri a fost deschisă de către domnul **Constantin Rudnițchi**, care, după ce a subliniat angajamentul IER în analiza și dezbateri temelor europene, a realizat o prezentare jurnalistică a problematicii taxei pe tranzacții financiare, pornind de la gruparea statelor membre în susținătoare și opozante ale taxei, continuând cu eforturile financiare considerabile ale uniunii depuse pentru susținerea sectorului bancar în perioada crizei și încheind cu aprecieri elogioase la adresa studiului realizat.

Domnul **Bogdan Moinescu**, în introducerea lucrării pe care a coordonat-o, a făcut câteva precizări necesare pentru înțelegerea problematicii. Studiul realizează o analiză economică a impactului cantitativ cu privire la intenția UE de a introduce o taxă pe tranzacțiile financiare. Astfel de abordări au o acoperire limitată în literatura de specialitate, iar soluțiile diferitelor studii realizate pe această tematică sunt contradictorii. În finalul prezentării, laborioasă și bine structurată, dl Moinescu a revenit după intervenția colegului său Dumitrescu cu o perspectivă a României în raport cu obiectivele europene ale taxei pe tranzacții financiare. Concluziile studiului, amplu documentate și argumentate științific, au fost prezentate într-o manieră echilibrată și pozitivă.

Domnul **Bogdan Dumitrescu**, un alt autor al studiului, a trecut în revistă, cu argumente pro și contra, diferitele aspecte ale problematicii taxării tranzacțiilor financiare, așa cum au reieșit din cercetarea întreprinsă sau se regăsesc în dezbateri publică. Între principalele teme discutate s-au aflat evaluări cu privire la efectele taxei asupra situației finanțelor publice, stabilității piețelor financiare, costurilor de intermediere financiară, precum și cu privire la posibilitățile de prevenire a viitoarelor crize și fezabilitatea tehnică a soluțiilor.

Domnul **Valentin Lazea**, economist șef, Banca Națională a României, și-a început alocuțiunea printr-o prezentare critică, din perspectivă europeană, a taxei pe tranzacții financiare, menționând că doar 11 state doresc aplicarea acestei taxe, anume țările din flancul sudic al Europei și țările finanțatoare, precum Germania și Austria. Această nouă propunere de taxare vine într-un context în care băncile încearcă ridicarea capitalului înspre 7,5 %, conform Basel III, iar o nouă taxă ar limita capacitatea băncilor de a își asuma rolul de motoare ale economiei. Dl. Lazea aduce în discuție o serie de motivații, trei

negative și două pozitive, ce stau în spatele propunerii de taxare a tranzacțiilor financiare. În primul rând, este amintit faptul că această taxă a apărut ca o metodă de pedepsire a bancherilor, considerați vinovați pentru accentuarea crizei, însă domnia sa a subliniat existența unor metode mult mai utile pentru atingerea acestui scop, cum ar fi eliminarea opțiunii „golden parachute” sau responsabilizarea bancherilor prin regândirea plafonului salarial. În al doilea rând, taxa este îndreptată împotriva tuturor băncilor, cu toate că doar anumite bănci au utilizat banii contribuabililor, declanșând astfel criza economică. În al treilea rând, taxa este îndreptată împotriva operațiunilor speculative, însă aceasta ar trebui aplicată doar acelor bănci care fac uz de astfel de operațiuni. În cea ce privește motivațiile pozitive, dl. Lazea subliniază faptul că această taxă ar putea aduce noi resurse la buget și în același timp ar putea să constituie o nouă sursă de finanțare a unui fond de rezoluție. În încheiere, domnia sa a evidențiat faptul că noua taxă trebuie să aibă un caracter de specificitate, deoarece „one size does not fit all”.

Domnul **Moisă Altăr**, Prof. univ. dr., Academia de Studii Economice, a subliniat caracterul „pompiestic” al multora din măsurile emise în ultima perioadă de către Comisia Europeană. Taxarea tranzacțiilor financiare reprezintă, în accepțiunea sa, o astfel de măsură, a cărei eficiență nu a fost analizată înainte de implementare. În continuare, domnia sa a trecut în revistă principalele merite ale studiului IER. Din punctul de vedere al domnului Altăr, studiul este foarte util celor care nu activează în domeniul financiar-bancar. Cu privire la subiectul propriu-zis al studiului, taxarea tranzacțiilor financiare, domnia sa este de părere că aceasta nu va conduce la o creștere economică semnificativă.

Domnul **Lucian Liviu Albu**, Director, Institutul de Prognoză Economică, Academia Română, membru al Consiliului Fiscal, a apreciat studiul IER drept inedit, cu reală utilitate pentru cercetători. Referitor la taxarea tranzacțiilor financiare, domnia sa o consideră un demers destul de riscant. Nu în ultimul rând, domnul Albu a subliniat faptul că acest gen de taxe poate fi aplicat doar pe perioade scurte de timp. De asemenea, având în vedere faptul că economia este, în prezent, fragilizată, există posibilitatea ca implementarea unei noi taxe să conducă la apariția unor efecte imprevizibile asupra sistemului.

În sesiunea de întrebări și comentarii s-a subliniat faptul că taxarea tranzacțiilor financiare nu deține potențial de a descuraja indisciplina din piață, s-a amintit faptul că toate măsurile de acest gen trebuie să ia în considerare criza economică prin care trece România, precum și faptul că această taxare reprezintă o măsură politică cu potențial nefast pentru fondurile de pensii. În concluzie, s-a subliniat faptul că o astfel de taxare nu își găsește utilitatea în sistemul financiar român, motiv pentru care o eventuală implementare a sa ar trebui să fie efectuată doar în baza unui consens la nivelul Uniunii Europene.

Sinteză realizată de Biroul Studii și analize, IER